No. 241. 1848.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 3,00; voor de buitensteden *f* 3,50; franco door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 13 JANUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 12 Januarij.

Wat doet de publieke opinie, wat de oppositie ten behoeve van de pers? Wie spreekt er, wie beijvert zich, om de doodende bepalingen van het strafwetboek te weren?

De overleden uitgever der *Arnhemsche Courant* heeft zich eenige moeite gegeven, om de zaak, in de schatting van het algemeen, populair te maken; zijn spoor volgde de *Courier de l'Amstel;* maar met welk resultaat?

Is de publieke opinie wakker geschud? Heeft de oppositie zich in beweging gezet?

De meeste dagbladen lieten slechts een woord van afkeuring vallen, en daarmede meenden zij zich van hunnen pligt te hebben gekweten; zij zwegen verder, alsof ook niet hun de drukpersbepalingen dreigend boven het hoofd hingen. Waarom dat stilzwijgen? Meenen zij welligt, dat de drukpersstraffen alleen zijn bereid tegen de misbruiken van sommige kleine blaadjes?

Het is mogelijk, dat alléén die bedoeling bij den wetgever voorzit; maar bij de toepassing der wet zal de regter in de eerste plaats de wet zelve raadplegen, en als dan de duidelijke letter der wet toelaat strafschuldig te stellen het vrijmoedig gebruik der pers, ook dan als er geen werkelijk, maar slechts een vermeend misbruik bestaat, welk voordeel zal dan de voornoemde bedoeling aan de pers aanbrengen? Onder voorwendsel, dat het misbruik moet worden geweerd, zal men het er op toeleggen, zoo dikwijls het door de regering noodig zal worden geoordeeld, om zelfs het gebruik der pers met boete en kerkerstraf te bemoeijelijken, en daarmede zoowel de ernstige pers als de schandblaadjes te vervolgen. Wordt zulks niet ingezien? Wij weten niet, welke illusiën men zich maakt; maar dit weten wij, dat de pers zich de zaak bijna niet aantrekt.

Wat doen de vrijzinnige mannen in het land tot verdediging der drukpers-vrijheid, welke na de godsdienstige vrijheid in de eerste plaats optreedt, en in het oog van velen de eenige waarborg is van al de overige vrijheden? Heeft iemand de pen gescherpt, om haar onder bescherming te nemen? Is er iemand gevonden, die getracht heeft het volk voor te lichten, omtrent een voor hare belangen zoo gewigtig punt? Heeft iemand beproefd den volksgeest op te wekken en te wapen te roepen tot handhaving van zijn regt? Allen hebben gezwegen. Waarom? Bezielt dan niemand eene opregte zucht tot vrijheid? En is het woord vrijzinnigheid ten onzent slechts een eeretitel, waarmede men zich opschikt, ten einde zich eenig onverdiend aanzien van populariteit te geven? Men oordeele.

Wat heeft de Amstel-Societeit gedaan voor de drukpers-vrijheid; zij die zich heeft opgeworpen, en ter gelegenheid der verkiezingen zich in alle oppositie-bladen heeft laten roemen, als de trouwe waakster voor de nationale vrijheid? Wat zij heeft gedaan? Niets. Geene stem heeft zich doen hooren; geene letter is op het papier gegrift, sinds den dag, dat hare leden tot kiezers zijn benoemd, en hare kandidaten te vergeefs naar den raadszetel stonden. Is dan de Amstel-Societeit slechts eene coterie, die onder het voorwendsel van vooruitgang te behartigen, alleen ten doel heeft, hare leden op het kussen te brengen? Als zij meer voor heeft, waarom zwijgt zij dan? Als hare roeping van edeler aard is, waarom spreekt zij niet?

En het volk, wat deed het? Het volk van Nederland is niet gewoon iets te doen, dan zich bij het betalen zijner belastingen wrevelig te betoonen, en met genoegen oppositie-bladen te lezen, als zij scherp, plat en vol van personaliteiten zijn.

Blijft nog overig de Tweede Kamer. Wat zij zal uitrigten, is nog een raadsel. De sectiën hebben afkeurend gesproken, maar dit is geen reden, om daarom verwerping te verwachten. Hoe menig ontwerp is niet in de sectiën veroordeeld, en bij de openbare beraadslaging met eene kleine of zelfs groote meerderheid aangenomen? Kan dit ook niet het lot zijn der drukpersbepalingen! Wij vreezen het. En onze vrees is des te grooter, omdat der regering van hare zijde toegevend aan de fanatieke vorderingen van vele leden, het regt heeft, om ook van hunne zijde eene opoffering te vergen. De regering schenkt het *placet*, de Kamer schenke nu de drukpers, en men zal eene transactie hebben tot stand gebragt, zoo schandig als er ooit eene is gevormd.

En als men dan in het vervolg zal hebben te spreken van oppositie en publieke opinie in Nederland, dan zullen wij het regt hebben te beweren, dat zij niet bestaan, dan in zooverre zij godsdienstig fanatisme aankweeken. Wij vermeenen, dat het bewijs is geleverd.

Kan men dat vooruitgang noemen? Heet dat vrijzinnigheid? Wij hebben er vrede mede, vermits men zich omtrent de beteekenis der woorden versta. Heet bij ons vooruitgang de terugkeer tot de fanatieke bepalingen, die eene vorige eeuw heeft afgeschaft? Het is ons wel. En noemt men dat vrijzinnigheid, zelfs als het gekocht moet worden met opoffering der drukpers-vrijheid? Wij hechten er ons zegel aan. Want men zal dan hebben getoond, dat bij ons de zucht naar vrijheid slechts bestaat in zucht naar vrijheid om anderen te mogen verdrukken.

De tijdingen uit Italië blijven onrustbarend.

Te Milaan heeft eindelijk eene botsing plaats gehad tusschen de burgerij en de gewapende magt. Als men het eerste berigt daarvan gelooven mag, hetgeen toch zelden juist is, dan zou zij aanleiding hebben gegeven tot een bloedbad. Op den 2 en 3 Januarij hadden zich talrijke zamenscholingen gevormd, welke de militaire magt in last had uiteen te drijven. Eene patrouille pleegde op den 3 Januarij eenig geweld aan de burgerij, juist toen de burgemeester der stad voorbij ging Deze wendde zich tot het hoofd der manschappen, berispte hem, en gebood hem met zijne onderhoorigen naar het bureau der politie te volgen. Zulks moet aanleiding hebben gegeven tot de meening, dat de burgemeester in hechtenis was genomen. Men is den post aangevallen, die op de menigte vuur heeft gegeven. Het volk daardoor aangehitst, moet wanhopend hebben gevochten, zoodat van weerszijden vele dooden en gekwetsten zouden zijn gevallen.

De tijdingen uit Rome, loopend tot 2 Januarij, gewagen van eene levendige gisting, die onder de bevolking heerschte. Men sprak van eene nieuwe geheime zamenzwering, welke zoude zijn ontdekt. Het volk is in zijne ongerustheid naar het paleis van den senateur Corsini gestroomd, om hem zijne vrees mede te deelen. Hij begaf zich onmiddelijk naar den H. Vader. Er waren geruchten uitgestrooid, dat de Paus lijdende was, en de gelukwenschingen van niemand had willen ontvangen. De Paus zulks vernemende, heeft zich aan het volk vertoond. »Ik zal tot mijn volk gaan. zoude hij gezegd hebben, daar men het verhinderd heeft tot mij te komen." De *Lombardo* verhaalt, dat dien ten gevolge den 2 Januarij Rome een verheven en indrukwekkend schouwspel vertoonde. De Paus moest de geheele stad hebben doorloopen onder de eenstemmige toejuiching van de geheele bevolking van Rome.

Sinds wij in vorige Nummers aangaande de *elucubrationes poëticæ* over onze Hollandsche Nationaliteit van Prof. Veth ons gevoelen hebben medegedeeld, is daarop van verschillende kanten de aandacht gevestigd, en zijn des Hoogleeraars stellingen veelzijdig bestreden geworden. Ook heden komt de *Arnhemsche Courant* op dit onderwerp terug in een artikel, welks *zakelijke* inhoud hierop nederkomt:

»Ontwijfelbaar is het, dat wij met geene andere, bevolkingen zoo veel sympathiën hebben als met de Duitsche: maar die sympathiën zijn allerminst van *politischen* aard. Republikeinsch is de geest onzer natie, terwijl die der Duitsche landen van oudsher monarchaal is. Wij walgen van titulatuur, van *genadige* heeren en vrouwen, en zouden zelfs nooit een »allerdoorluchtigsten grootmagtigsten Koning," een »allergenadigsten Koning en heer" verzwelgen. Willen nu de Duitschers, gelijk het schijnt, hun lakkeijenzin afleggen, niemand zal zulks hartelijker toejuichen dan ik. Maar alvorens er, politisch, sprake zijn kan van vereeniging met Duitschland, moet er eerst een *Duitschland* zijn. Tot nu toe bestaan er slechts Duitsche landen, waar zeer verschillende volken op zeer verschillende wijzen worden geregeerd. Het behaagde den prins von Metternich eenmaal, Italie eene *geographische benaming* te noemen. Duitschand is zulks nog meer. Welk een onderscheid van regenten en regeringswijze! Welk een onderscheid van zeden en aard bij de verschillende bevolkingen! Hoe geheel anders bevindt men zich, bij voorbeeld, politisch, in Wurtemberg en Hanover, en welk een geheel ander mensch is de gulle, vrolijke, ligtzinnige bewoner van Kächten dan de stroeve, ernstige theologische Pruis! — Duitschland is eene geographische benaming. Politisch bestaat het nog niet, en dit weet ook de Duitscher zeer wel, terwijl hij naar Duitsche eenheid streeft; eene eenheid, die tot nog toe zoo veelvuldig door de Duitsche vorsten ten behoeve hunner heerschzucht en eigenbaat, tegengewerkt wordt.

»Van eene vereeniging met Duitschland kon men derhalve nog niet spreken. Is het nu eene vereeniging met den Duitschen bond die niets beoogen kan, of wel eene inlijving bij Pruissen, bij Hanover?

Wat zou men, de tallooze bezwaren en nadeelen daargelaten, bij het eerste winnen? Bescherming? Maar hoe heeft de Duitsche bond Luxemburg beschermd? — Inlijving dus bij Pruissen of Hanover? alvorens zulke denkbeelden te bestrijden, wil ik wachten, dat zij *in ernst en na rijpe overweging* worden voorgesteld."

Uit Hilvarenbeek meldt men ons dd. 10 Januarij: »Ik neem de vrijheid UEd. te verzoeken aan het onderstaande in uw geacht dagblad de noodige publiciteit te geven:

»Door het overlijden van den welEd. heer M. Huysman, »in leven Notaris alhier, is die post vacant...... Algemeen »is men in gespannen verwachting of alwéér dit postje »een Protestant zal ten deel vallen..... Eene gemeente »van ruim 2400 Katholijken tegen 100 Protestanten. »Wij zullen zien en afwachten....."

De raad van administratie der Overijsselsche Spoorweg Maatschappij heeft aan de deelhebbers herrinnerd, dat ten gevolge van het besluit der algemeene vergadering van den 2 December 1847, dezelve tot Woensdag den 26 Januarij 1848, des middags ten 12 ure, is geadjourneerd, te houden in het lokaal *Odéon* op den Singel bij het Koningsplein, te Amsterdam, en worden de deelhebbers verder opmerkzaam gemaakt op het bepaalde bij art. 30 der Statuten, luidende dat: »niemand in de vergadering zal worden toegelaten dan voorzien van zijne aandeelen," — zullende die stukken moeten belegd zijn door eene onderteekende lijst, waarin derzelver nommers zijn vermeld, ten einde na verificatie in de vergadering te worden overgelegd, terwijl degene, welke door deelhebbers ter bijwoning der vergadering mogten zijn gevolmagtigd, de bewijzen der deelhebbers, benevens de volmagten, waarin derzelver nommers zijn vermeld, zullen moeten overleggen.

Dezer dage is uitgegeven een prospectus en statuten van eene geprojecteerde goederen-stoomvaart en sleepdienst van Amsterdam, langs Gouda en Dordrecht naar Antwerpen en terug, door de heeren H. M. Verloop Czn. en A. H. van Etten onderteekend. Bij de uitbreiding, welke de sleepdiensten op de rivieren, met iederen dag meer, bekomen, en waarbij voor de ondernemers goede winsten worden behaald, kunnen wij in het belang van den handel, niet anders dan eene sleepdienst van Amsterdam op Antwerpen toejuichen. Eene hoofdzaak is echter, dat zij beheerd wordt door hen, die de zaak verstaan, en mogten wij dan ook reeds vroeger met genoegen vernemen, dat niet alleen door den heer Paul van Vlissingen concessie voor eene zoodanige sleepdienst, zoo wij vernemen, voor rekening der Amsterdamsche Stoomboot-Maatschappij is aangevraagd, maar ook, dat van het etablissement van de heeren Paul van Vlissingen en Dudok van Heel alhier zich reeds een ijzeren stoomsleper voor gemelde vaart in aanbouw bevindt. (*H. B.*)

Bij besluit van den 20 Augustus jl., heeft Z. M.

den heer Jan van den Velden, lid van het hoog militair geregtshof, verheven tot den Nederlandschen adelstand, met het prædicaat van Jonkheer.

Het heeft H. M. de koningin behaagd aan de te Hoorn gevestigde vrouwen-vereeniging: *het heil der armen*, eene som van ƒ 60 te schenken.

'sGRAVENHAGE, 11 Januarij. Z. M. heeft Z. K. H. Prins Hendrik eervol ontslagen als Bevelhebber van het fregat Prins van Oranje, en het bevel van dien bodem opgedragen aan den Kapt.-Luit. ter zee de Hase Bomme.

— Naar men verneemt, is Z. M. de Koning door aankoop eigenaar geworden van het hôtel der Freules van Reede van Amerongen, op den Scheveningschen weg nabij deze stad.

— Het Prov. Hof in Zuid-Holland heeft, bij arrest van gisteren, bevestigd het vonnis van de Arrond. Regtbank alhier, waarbij G. P. Verploegh, die geld outving, onder het valsche voorgeven, dat hij den gevers posten zou bezorgen, te dier zake veroordeeld is tot gevangenisstraf van drie jaren, geldboete van ƒ 600 en ontzetting der burgerregten gedurende tien jaren. De veroordeelde heeft cassatie doen aanteekenen.

ROTTERDAM, 11 Januarij. Wij vernemen dat de met 1 Januarij 1848 afgetreden wethouder, de Edel Achtbare Heer P. H. Tromp, sedert dien datum die betrekking voor alsnog als waarnemend wethouder vervult.

— Heden middag ten 1 ure zat het ijs in de rivier voor deze stad vast tot aan het Katendrechtsche veer; voor het veer is het water open, zoodat de overvaart geregeld plaats heeft. Naar men verneemt zit ook het ijs beneden Charloi en Vlaardingen vast.

— De rivier voor Dordrecht is thans nagenoeg geheel toegevroren, doch, door de wakken, die op verschillende plaatsen in dezelve zijn, blijft de passage over de veeren tot nog toe zonder schietschouwen gevaarlijk. In den Noord is er een pad waarover de overtogt geregeld geschiedt. Intusschen zijn de liefhebbers van ijsschuitjes reeds druk aan den gang.

— Het ijs in de Maas voor deze stad is zoo sterk, dat dezelve geregeld door voetgangers wordt gepasseerd.

— De schilders-vereeniging, gevestigd in de residentie onder den naam *Amicitia*, heeft het voornemen opgevat om, ten behoeve van de armen dezer stad, eene loterij te houden van eenige door hun vervaardigde kunststukken, tot voorziening in den nood der ongelukkigen, die het meeste van het barre jaargetijde lijden. De burgemeester dezer stad heeft wel ter beschikking dezer vereeniging willen stellen eene der zalen van den Nieuwen Doelen, op den Korten Vijverberg, alwaar de schilderijen, die bestemd zijn om te worden verloot, zullen worden ten toon gesteld. De prijs der loten is ƒ3,00 en degenen, die deel aan deze loterij nemen, zullen boven het lot, dat regt geeft op de schilderijen, die door het lot worden aangewezen, *zes* kaarten van 50 centen ontvangen, die door de behoeftigen, waaraan zij naar verkiezing zullen zijn uitgedeeld, zullen kunnen worden ingewisseld tegen levensmiddelen of brandstoffen bij de leveranciers, die op de kaarten zullen worden aangewezen. (*N. R. C.*)

HARDERWIJK, 7 Januarij. Heden heeft men alhier eene wedloop op zee gehouden, hetgeen vroeger nog nooit was gebeurd. 9 personen namen er deel aan.

Terwijl het hoornmuzijk van het werfdepôt zich vrolijk liet hooren, behaalde de sergeant-majoor Bosma den prijs, zijnde een zilveren horologie met ketting en cachet, en koopman Prins de premie, mede een zilveren horologie.

Er waren verscheidene tenten op het ijs geplaatst, waarin men ververschingen kon krijgen.

NIJMEGEN, 10 Januarij. Heden nacht heeft zich het ijs halverwege de stad vastgezet. Tot even boven het veer is het blank water, zoo dat men geregeld met schuiten overzet.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Jan. Heden heeft de Kamer der Pairs een aanvang gemaakt met de beraadslagingen over het adres in antwoord op de troonrede. De burggraaf van Alton-Shée was het eerst aan het woord. Men herinnert zich, welk eene ergernis dit lid der Kamer eenmaal gegeven heeft, toen hij openlijk op het spreekgestoelte verklaarde, dat hij noch Katholijk, noch Christen was. Men moet veronderstellen, dat hij er bijzonder op staat, dat een ieder overtuigd zij van zijne onverschilligheid in het punt van godsdienst, want hij heeft heden woordelijk dezelfde verklaring herhaald, welke echter in de Kamer de grootste afkeuring heeft ingeoogst.

Overigens nam de heer van Alton-Shée de verdediging der Katholijken van Zwitserland tegen den landdag op zich, en laakte de mogendheden, dat zij zich niet tijdiger en krachtdadiger in de zaken van het bondgenootschap hadden gemengd.

Aan de commissiën der beide Kamers in Frankrijk, belast met het opstellen van het adres van antwoord op de troonrede, is door den minister in buitenlandsche zaken nog mededeeling gedaan van de volgende depêche, die lord Palmerston onder dagteekening van den 27 December ll. aan den Engelschen gezant te Parijs heeft toegezonden:

»Mylord!

»Ik heb, voor weinig tijds, een onderhoud met den hertog de Broglio gehad, over de verklaring, die den 20 November 1815 door de vijf mogendheden te Parijs is gedaan, en door welke zij de onzijdigheid van Zwitserland hebben gewaarborgd, zoo wel als de eenheid en onschendbaarheid van het Zwitsersche grondgebied, binnen de grenzen, welke aan dat land door het Weener tractaat en dat van Parijs, van dezelfde dagteekening als de gemelde verklaring, zijn toegewezen; terwijl zij daarbij tevens erkenden, dat het welbegrepen belang van de staatkunde van geheel Europa Zwitserlands onafhankelijkheid van allen vreemden invloed vordert. Alzoo die verklaring van November 1815 in het naauwst verband staat met vraagstukken, die welligt eenmaal door de mogendheden, welke haar onderteekend hebben, zullen moeten worden behandeld, zoo meen ik aan Uwe Excellentie, en door hare tusschenkomst aan de Fransche regering, te moeten te kennen geven, op welke wijze de regering van Hare Britsche Majesteit de verbindtenissen beschouwt, welke uit die verklaring voortvloeijen.

»Na het der regering van Hare Majesteit toeschijnt, hebben die verklaring van 20 November 1815 en de tot Zwitserland betrekkelijke schikkingen, waartoe zij behoorde, den vrede van Europa ten doel gehad, door den Zwitserschen Staat geschikt te maken, om het behoud van dien vrede te verzekeren.

»Te dien einde werd bepaald dat aan Zwitserland, bestaande uit een verbond van souvereine cantons, het voorregt van eene altijddurende onzijdigheid zou worden toegekend, in dier voege, dat geene andere mogendheid zich aangespoord mogt gevoelen om het bondgenootschap of de hulp van dien Staat in oorlogstijd te zoeken.

»Met hetzelfde doel werd het grondgebied van Zwitserland onschendbaar verklaard, zoodanig, dat geene vreemde troepen op dat grondgebied zouden vermogen door te dringen of het over te trekken om een ander land aan te tasten; en opdat het Zwitsersch eedgenootschap zich nooit door eenig gevoel van partijdigheid mogt laten verleiden, om van die strikte onzijdigheid, die zijne betrekkingen met de andere Staten onveranderlijk moest kenmerken, af te wijken, verklaarden de vijf mogendheden, dat Zwitserland van allen vreemden invloed onafhankelijk moest wezen.

»De regering van Hare Majesteit is van meening, dat het van hoog gewigt is voor het algemeen belang van Europa, zoowel als voor de eer der vijf mogendheden, dat die verbindtenissen strikt en letterlijk worden nageleefd; dat, zoo lang Zwitserland zich onthoudt van elke daad, die met zijn karakter van onzijdigen Staat in strijd zou zijn, de onschendbaarheid van zijn grondgebied geëerbiedigd moet worden, en gevolgelijk, dat geenerlei vreemde legermagt op dat grondgebied mag doordringen; dat de vrijheid van Zwitserland en zijne onafhankelijkheid van allen vreemden invloed moeten worden gehandhaafd, en gevolgelijk dat geenerlei vreemde mogendheid mag trachten om een oppermagtig gezag uit te oefenen wat de binnenlandsche aangelegenheden van het eedgenootschap betreft.

»De aan Zwitserland gewaarborgde onzijdigheid en onschendbaarheid van grondgebied zouden, ingeval de Zwitsers eene aanvallende houding ten opzigte van hunne naburen aannamen, hen zonder twijfel van de verantwoordelijkheid voor die aanranding niet kunnen bevrijden. Maar voor het tegenwoordige hebben de Zwitsers eene zoodanige daad van aanranding niet gepleegd. De regering van Hare Majesteit meent derhalve dat de waarborgen, vervat in de verklaring van 20 November 1815, in volle kracht moeten gelden, en dat alle mogendheden, die aan deze overeenkomst deel hebben genomen, die waarborgen moeten eerbiedigen en handhaven.

»Ik zend u hierbij afschrift van genoemde verklaring.

»Uwe Excellentie wordt verzocht den heer Guizot afschrift dezes te doen geworden."

Terwijl alzoo de Britsche regering stellig verklaart, dat op dit oogenblik haars inziens geenerlei reden bestaat voor eene tusschenkomst der mogendheden in de zaken van Zwitserland, en niet onduidelijk te kennen geeft, dat zij elken maatregel van dien aard zou beschouwen als eene schending der tractaten, die de onzijdigheid en onafhankelijkheid van Zwitserland gewaarborgd hebben, — wordt in bijzondere berigten uit Parijs van den 9 dezer, die de Brusselsche bladen mededeelen, vrij stellig verzekerd, dat drie of vier dagen te voren eene nieuwe nota, door de vertegenwoordigers van Oostenrijk, Frankrijk en Pruissen, aan het Zwitsersch bewind is toegezonden, omtrent de strekking waarvan het volgende wordt opgegeven. Het Zwitsersche bondsverdrag en de onzijdigheid van Zwitserland zijn bij de verdragen gewaarborgd, en bij gevolg zijn de mogendheden, welk[e] die verdragen onderteekend hebben, geregtigd om [te] waken, dat zoowel het eene als de andere gehandha[afd] worde; de onafhankelijkheid der cantons kan niet [als] verzekerd worden beschouwd, zoo lang de overwonne[n] cantons door eedgenootschappelijke troepen bezet blijven; de inwendige organisatie dier cantons moet door vrijelij[k] verkozen besturen, en niet door aan dezelve opgedrong[en] regeringen geschieden; geene wijziging van het bond[s]verdrag kan worden toegelaten en aangenomen, dan vo[or] zoover zij het resultaat is van een eenstemmig besl[uit] der twee en twintig cantons. De nota zou eindigen m[et] de verklaring, dat, bijaldien de katholijke cantons ni[et] onmiddellijk door de eedgenootschappelijke troepen on[t]ruimd wierden, en de landdag tot eene herziening v[an] het bondsverdrag besloot zonder medewerking van d[e] gezamenlijke cantons, de mogendheden zich van de jeg[ens] Zwitserland aangegane verpligtingen ontheven achten [en] zich genoodzaakt zouden zien om naar gelang van d[e] omstandigheden op het nemen van andere maatregele[n] bedacht te zijn."

— Naar luid van de *Union Monarchique* zouden d[e] heeren de Colloredo en Radowitz, die te Parijs gekome[n] waren om gezamenlijk met den heer Guizot aan de[n] Zwitserschen landdag ernstige vertogen te rigten, nie[t] geheel in hun voornemen zijn geslaagd. Echter hebbe[n] deze beide diplomaten de redactie aangenomen van eene gelijkluidende nota, die uit naam der gouvernemente[n] van Frankrijk, Oostenrijk en Pruissen aan den landd[ag] zal worden verzonden, en die hun door den heer Guiz[ot] is voorgelegd. Deze nota is eene repliek op het antwoor[d] van den landdag op het aanbod van eene bemiddeli[ng] van de mogenheden. De bewoordingen, waarin zij [is] vervat, zijn niet zoo scherp noch zoo dreigend als Oo[s]tenrijk en Pruissen het hadden gewenscht, maar zij [is] desniettemin van groot gewigt ten aanzien van de ge[]beurtenissen, die zij doet voorzien.

De heeren de Colloredo en Radowitz hebben naar hunne respectieve hoven het werk van den heer Guizot op[]gezonden, na door hen te zijn overzien, verbeterd en vermeerderd. Het Fransche exemplaar van dat stuk be[]vindt zich reeds in de handen van den heer Bois-le-Comte, die het aan den president van den bondsda[g] zal ter hand stellen, zoodra de text zal zijn goedgekeur[d] door de kabinetten van Weenen en Berlijn, die de no[ta] ook van hunnen kant door hunne vertegenwoordigers bi[j] het bondgenootschap zullen indienen.

— Naauwelijks heeft Abd-el-Kader zich onderworpe[n] of Frankrijk is er reeds op bedacht het effectief va[n] het leger in Afrika te verminderen. De hertog van Au[]male heeft zulks uitdrukkelijk aangevraagd, en het gou[]vernement zal dit verzoek ongetwijfeld toestaan. Twe[e] regementen infanterie en een regement cavallerie zulle[n] gevolgelijk van Frankrijk terug geroepen worden.

Er is nog niets officieëels bekend aangaande het be[]sluit, dat het cabinet ten opzigte van Abd-el-Kade[r] nemen zal. Over het algemeen betreurt men het, da[t] de generaal Lamoricière zich verbonden heeft, hem naa[r] Egypte te vervoeren.

Van eene andere zijde zegt de *Correspondance*: »Een dagblad verhaalt dat Abd-el-Kader schriftelijk aan den koning heeft te kennen gegeven, dat hij afzag van zijn plan om zich naar Alexandrië of naar St. Jean d'Acre te begeven, verklarende, dat hij liever in Frankrijk wenschte te blijven."

»De *Correspondance* houdt dit berigt minstens voo[r] voorbarig. De emir zou in Egypte in een fort moeten opgesloten blijven, terwijl hij in Frankrijk, hetzij te Parijs, hetzij in eenig departement vrij en ongehinderd zal kunnen leven. Men wil hem zelf daarvan de keus laten, doch het is voorzeker nog niet te bepalen, waartoe de emir zal besluiten.

De *Correspondant* zegt heden, dat de gezant van de Verhevene Porte aan het Fransch gouvernement heeft doen weten, dat de Sultan niet genegen is, een zoo gevaarlijken gast als Abd-el-Kader te St. Jean d'Acre te dulden. Vermoedelijk zal het antwoord des onderkonings van Egypte niet anders luiden; want ook hij zal er niet op verzot zijn, een man op zijn grondgebied te bezitten, die een zoo diepen eerbied aan de Muzelmans inboe[zemt], en die wel eens eene dergelijke rol zoude kunnen spe[len], als waaraan Mehemet-Ali zelf zijn schitterend fortuin te danken heeft. Het is dus waarschijnlijk, zegt de *Correspondance*, dat de emir genoodzaakt zal worden, in Frankrijk te blijven, en dit is juist wat het kabin[et] verlangt.

— De Emir en zijn gevolg bevinden zich volkome[n] op hun gemak in het hun aangewezen verblijf; zij zij[n] welligt nog nooit zoo gemakkelijk gehuisvest geweest.

— Men leest in de *Sentinelle des Pyrenées* van den 5 Januarij: »Men meldt ons, dat Espartero gisteren te[n] vier ure des namiddags te San Sebastian is ontscheept. Aanstonds werd de stad, uit eigen beweging geïllumineerd.

MADRID, 5 Januarij. De commissie, door het co[n]gres belast met het opmaken van een verslag aangaan[de] het beheer van den heer Salamanca, heeft besloten dien voormaligen minister in staat van beschuldiging

stellen. Men vermoedt, dat het congres de conclusiën der commissie zal bekrachtigen. Indien deze veronderstelling bewaarheid wordt, dan kan men zeker zijn, van zeer curieuse debatten te zullen vernemen.

ENGELAND.

LONDEN, 9 Januarij. In de volgende week vertrekt het hof naar het kasteel van Claremont.

— De anglicaansche aartsbisschop van York, welke voor eenige weken overleden is, heeft een vermogen nagelaten van ongeveer £ 80.000 (*f* 960.000). Eene clausule van het testament van dien prelaat zegt, dat zijn zoon, aan wien hij het landgoed Nuneham vermaakt heeft, altijd in het park van dit landgoed eene kudde van 200 herten moet onderhouden.

— In de *Times* leest men het volgende advertentie, en hierna zal men de vechtlust van Engelands bewoners kunnen afmeten:

Inval in Engeland. — *Zonen van Brittanje*, hoedt u voor de mogendheid van eenen dergelijken ramp, door u gereed te maken om verdedigenderwijze te werk te gaan. Leert zwaard en degen gebruiken, welke te dien einde, benevens alle andere verdedigingsmiddelen van de beste kwaliteiten en de minste prijzen te verkrijgen zijn in de *Gouden Baars*, 132, Oxfort-Street. — John Check eigenaar en fabrikant.

NB. Men geeft ook de woonplaatsen van bekwame onderwijzers in de schermkunst op.

Men heeft berigten van New-York tot den 18 December. De beraadslagingen in het congres waren niet van gewigt ontbloot. Den 15 had de heer Calhoun voor den senaat eene verklaring afgelegd, strekkende tot afkeuring van het overmeesteren van Mexico, alzoo men, zeide hij, hierdoor afweek van het aanvankelijk doel des oorlogs en van de staatkundige gedragslijn, die het gouvernement te volgen had.

Van Mexico is niets belangrijks bekend. Ofschoon het Mexicaansch gouvernement, noch het congres, dat te Queretaro vergaderd is, tot dusverre nog geen besluit genomen heeft, wil men het er echter voor gehouden hebben, dat de partij, welke voor het sluiten van den vrede gestemd is, groote pogingen aanwendt, om langs een minnelijken weg tot opruiming van alle moeijelijkheden te geraken.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 9 Januarij. Eenige dagen geleden meldde een brief uit Weenen aan de *Augsb. Zeitung*, dat eene menigte der uit Zwitserland verdrevene PP. Jezuiten te Weenen waren aangekomen.

Thans bevat dit dagblad van Augsburg een tweeden brief uit Weenen, waarin het vorig gemelde geheel wordt tegengesproken en verklaard, dat geen der Jezuiten uit Zwitserland zich aldaar bevindt.

— Uit Baden wordt gemeld: »De aanstaanden bijeenkomsten der staten van het tolverbond zullen zeer vruchtbaar zijn in resultaten ten doel hebbende de ontwikkeling van den handel en de nijverheid in Duitschland, want men verzekert ons, dat Beijeren, Wurtemberg en Baden gezamenlijk ontwerpen zullen voordragen, strekkende tot bescherming der volks-nijverheid en tot aanwending van al hunne pogingen om het besluit daartoe te doen aannemen. Men verzekert insgelijks, dat nieuwe onderhandelingen met Hanover en Bremen zijn aangeknoopt, om deze steden tot eene handelsvereeniging over te halen in het belang van Duitschland; en daar deze beide staten zich daartoe vrij wel geneigd hebben getoond, gelooft men, dat het ditmaal aan de Duitsche mogendheden, wien deze zaak ter harte gaat, niet moeijelijk zal vallen, die onderhandelingen tot eene gewenschte eindschikking te brengen."

MUNCHEN, 6 Januarij. De *Augsb. Postzeitung* bevat een brief van den heer Siegwart Muller uit Tyrol geschreven, waarin deze achtingswaardige magistraat van Lucern zich verdedigt tegen de beschuldiging als of hij in zijne vlugt de kas van het kanton zou hebben medegenomen. Ofschoon dit feit reeds genoegzaam is wederlegd. (*Zie in ons N°. 232 den brief uit Turijn geschreven aan de Augsb. Zeitung*) kan het tot meerdere opheldering van deze zaak niet ondienstig zijn hier den heer Siegwart Muller zelf te laten verhalen:

Den 17 November zond ik een vertrouwd man naar Milaan om geld te halen ten einde te voorzien in de oorlogs-kosten der zeven cantons. Toen ik den 26 te Brieg aankwam, bragt mij die man 50,000 francs van Milaan. Ik kon toen geen hoop meer koesteren om den oorlog voort te zetten, en ik zag mij genoodzaakt te vlugten. Ik zond mijn vertrouwde naar Milaan terug met verzoek om aan dengeen, die mij het geld gezonden had, te vragen wat er nu moest gedaan worden, en mij daarvan berigt te geven te Domo d'Ossola, werwaarts ik de kas afzond.

»Den 30 kwam ik te Domo d'Ossola aan en verbleef daar in een particulier huis in afwachting van tijding van Milaan. Maar in den nacht tusschen den 3 en 4 December kwam een adjudant, vergezeld van een wachtmeester en een carabinier, in mijne kamer; zij onderzochten mijne goederen en papieren, vonden de kas, en namen die mede, nadat zij een proces-verbaal opgesteld en het mij ter teekening aangeboden hadden."

Nu verhaalt de heer Muller de moeijelijkheden, die men hem voorts deed ondervinden, tot dat de gouverneur van Novare hem met veel beleefdheid ontving, hem verklarende dat de gouverneur te Domo d'Ossola zijne magt was te buiten gegaan, en dat deze niet naar de bevelen van een hooger gezag gehandeld had, maar volgens het verlangen van een vreemde autoriteit, namelijk van het canton Tessin, hetwelk de uitlevering van den heer Muller geëischt had op grond van de valsche beschuldiging als of hij de bondskas van Lucern had meêgenomen. De gouverneur liet vervolgens de kas naar Novare komen en stelde ze zelf aan den heer Muller ter hand, die er mede naar Milaan vertrok, alwaar hij ze aan den eigenaar tegen bewijs van ontvangst terug gaf. Ziedaar de ware toedragt der zaak.

Berigten uit Zwitserland zijn voor als nog zonder belang. Slechts uit Wallis verneemt men eenige bijzonderheden, die de aandacht verdienen.

In dat canton schijnt alles den radicalen nog niet naar wensch te gaan, en, om ons van hunne eigene woorden te bedienen, is het te vreezen, dat veel op nieuw zal moeten begonnen worden. En inderdaad, de groote raad heeft, ondanks de zifting, die hij heeft ondergaan, en in weerwil van de wijze, waarop men de kiezers geweld heeft aangedaan en niettegenstaande het aantal bondstroepen, en zulks met twee derden van de stemmen en in strijd met het uitgebragte advies der commissie, besloten, de zaak der Aargausche kloosters onder de te behandelen aangelegenheden van den landdag te begrijpen. Ook heeft de raad het voorstel verworpen, strekkende om den kleinen raad te benoemen, voor dat de bonds-troepen het canton ontruimd zullen hebben.

Naar luid van de bepalingen der Zwitsersche bondsacte, moet het beheer der aangelegenheden van het eedgenootschap nog gedurende 1848 aan Bern als Vorort blijven. Doch sedert de invoering in dat canton van de constitutioneele nieuwe orde van zaken, zal het administratief jaar reeds den 1 Junij een aanvang nemen. Daaruit volgt, dat de Vorort tot den 31 Mei e. k. door den heer Ochsenbein, het tegenwoordig opperhoofd van het eedgenootschap, zal bestierd worden.

Een brief van Constantinopel, dd. 22 December meldt, dat het Grieksch-Turksch geschil bepaaldelijk vereffend is. Het cabinet van Athene heeft den heer Mussurus zijn leed laten betuigen wegens het voorgevallene op het bal aan het hof. Men gelooft, dat de dwangmaatregelen, die tegen Griekenland zijn genomen, nu ook weldra zullen worden ingetrokken, en dat de heer Mussurus vervolgens ook spoedig naar Athene zal terug keeren.

ITALIE.

ROME, 2 Januarij. De toestand van Rome levert thans een betreurenswaardig contrast op. Van de eene zijde boezemt de groote Pius, die dagelijks nieuwe blijken geeft, hoezeer hem de welvaart des volks ter harte gaat, vertrouwen en belangstelling in, en van den anderen kant werken misdadige volksleiders, die de menigte in gisting zoeken te houden en haar aanzetten tot demonstratiën, die het vaderlijk hart van Z. H. bedroeven en aan zijne regering ware moeijelijkheden berokkenen.

Zoo hadden zij ook den 27 Dec. bij gelegenheid der vreugdebedrijven van het getrouwe volk over het naamfeest des H. Vaders, eenige onnoozelen opgeruid tot het veroorzaken van eene opschudding. Desniettemin verscheen Pius IX met die welwillendheid en zachtaardigheid, welke de grondslagen van zijn edel karakter uitmaken, op het balcon van het Quirinaal en gaf zijnen zegen. Toen eischten deze belhamels met luider stem de vrijlating van [illegible] en riepen: Leve Pius IX alleen! Leve de vrijheid!

Z. H. bragt door een teeken met de hand de menigte tot zwijgen, die onder eene sterke regenbui zich verwijderde.

— Het gerucht loopt, dat Mongr. Corboli-Bussi, die zijne uitstekende bekwaamheid als onderhandelaar zoozeer heeft aan den dag gelegd in zijne bemoeijingen wegens het Italiaansche tolverbond tot de waardigheid van Cardinaal zal verheven worden. Men voegt er bij, dat die prelaat met een belangrijken post zal begiftigd worden in het nieuwe cabinet van Rome.

MILAAN, 3 Januarij. De onlusten, die in Italië een oogenblik gestild waren, schijnen er thans met eene nieuwe kracht te herleven. Te Milaan, Pisa en Livorno hebben onlangs tooneelen plaats gehad, die zeer nadeelig hebben gewerkt op de handhaving der openbare rust. Daarnaar te oordeelen, laat het zich denken, dat geheime raddraaijers nog rusteloos bezig zijn om het volk tot opstand en ongeregeldheden aan te zetten.

Ten gevolge van het voorstel tot hervorming door den heer Nazari aan de centrale Congregatie van Lombardye gedaan (*Zie ons N°. 236*) heerschte alhier eene groote gisting. Na vele zeer woelige dagen vormden zich den 2 Januarij aanzienlijke zamenscholingen en elk, die met eene sigaar of pijp in den mond ontmoet werd, had van den moedwil der woeste menigte veel te lijden. Uit het volgende kan men zien wat aanleiding heeft gegeven tot deze zoo zonderlinge demonstratiën.

Onlangs heeft men een middel bedacht om de inkomsten van de keizerlijke schatkist afbreuk te doen, door zich van het gebruik van tabak te onthouden. Aanstonds werd eene circulaire rondgezonden, waarin men herinnerde, dat de Americanen den eersten grond tot den oorlog der onafhankelijkheid gelegd hadden, door zich van de thee te onthouden, die de Engelschen hun verkochten. Men noodigde alzoo de burgers uit om ook zoo te doen ten opzigte van de tabak. En inderdaad, in weerwil van de gewoonte en den trek tot rooken, die in alle classen der maatschappij opgemerkt worden, heeft men sints eenigen tijd eene zeer groote vermindering waargenomen in het gebruik van sigaren en de tabak van het rijksmonopolie, en indien iemand op straat met eene pijp of eene sigaar in den mond wordt ontmoet, worden ze hem weggeslagen en noemt hem een slecht burger.

Op een der schouwburgen van den tweeden rang binnen deze stad werd dezer dage een *benefit* gegeven voor eene der meest geliefkoosde actrices. Van alle kanten regende het dichtregelen en bloemruikers. Onder deze ruikers deden twee zich voornamelijk opmerken, de een, bestaande uit camelias en hiacinten, stelde het wapen van Piemont voor, t. w. een wit kruis op een rooden grond. De andere, wit, groen en rood, verbeeldde de revolutionaire kleuren van Italië.

Eensklaps ging er, bij het zien van deze kleuren, een daverend handgeklap op. Men vergat de actrice; slechts de bloemruikers werden terug geroepen; men was dus genoodzaakt het scherm weder op te halen en de kleuren op nieuw aan het publiek te vertoonen.

Het officieele dagblad van Milaan bevat eene proclamatie van het hoog gezag, waarin deze demonstratiën ten ernstigste worden verboden, onder bedreiging van door de militaire magt met geweld belet en daarenboven streng bestraft zullen worden.

Nog worden bij deze proclamatie verboden alle nachtelijk geraas of gezang en vooral de kreten van Leve Pius IX, waarbij herinnerd wordt aan de zinsnede uit de allocutie van Z. H. dd. 4 October, waarin de H. Vader zelf al dergelijke demonstratiën ten hoogste afkeurt. Nog wordt daarbij verboden het dragen van cocarden of eenige andere herkenningsteekenen of zinnebeelden, op straffe van gevangenis en andere bepalingen, volgens de wet.

Uit Pisa wordt gemeld, dat de komst der Oostenrijkers op het Modeensch grondgebied op nieuw de gemoederen in Toscanen heeft in beweging gebragt. Te Florence is de volks-demonstratie gelukkig belet door den moed van den markies Ridolfi, minister van binnenlandsche zaken, die zich in het koffijhuis *Elvetico* begaf, alwaar eene soort van meeting gehouden werd, en aldaar op eene tafel geklommen zijnde, de menigte bewoog, van haar voornemen af te zien.

Te Livorno schoolde het volk voor het paleis van den gouverneur bijeen, en interpelleerde dezen, toen hij op het balcon verscheen, op de zonderlingste wijze over het wegvoeren van het geschut en het uitstellen der volkswapening. De gouverneur beantwoordde deze vragen van het balcon aan de menigte, doch deze scheen hiermede weinig voldaan. Nu verschenen op het balcon twee mannen uit het volk, die door het gezag als parlementairs geroepen waren, maar het volk was hierover verontwaardigd en noodzaakte hen, zich ten spoedigste te verwijderen.

Niet alleen het volk, maar ook de burgerwacht weigert hare diensten. Onlangs weigerde zij de vaandeldragers te erkennen, die door den colonel benoemd en door het gouvernement bevestigd waren.

De *Gazeta Piamontese* meldt, dat den 27 December een corps van 350 man, Oostenrijksche vrijwilligers Parma is binnen gerukt.

Het hertogdom Guastalla en geheel het grondgebied aan gene zijde van de Enza is reeds aan den hertog van Modena overgegaan, krachtens de tractaten, waarbij de nalatenschap van de aartshertogin Maria Louisa geregeld werd.

De *Patria* van Florence meldt, dat te Milaan 9000 man nieuwe troepen van alle wapenen zijn aangekomen.

AMSTERDAM, 12 Januarij.

STAND DER THERMOMETER.

Waarneming tegenover het N. O. van eene hoogte van ruim 14½ Ned. el boven den beganen Grond.

1848.						Sch.	Fahr.
Maandag	10	Januarij	's namidd.	4	ure	20½	Graden.
„	„	„	's avonds	8	„	21½	„
Dingsdag	11	„	's morgens	8	„	20½	„
„	„	„	's middags	12	„	23	„
„	„	„	's namidd.	4	„	21	„
„	„	„	's avonds	8	„	20½	„
Woensdag	12	„	's morgens	8	„	23½	„
„	„	„	's middags	12	„	28	„

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM 12 Januarij.

Op 9 Vaten Olie dadelijk £vl· $64\frac{1}{2}$; in April ek. $65\frac{1}{2}$; Sept. 62. *Raapolie* per 6/w *f* $37\frac{1}{2}$; Vliegend $36\frac{1}{2}$; primo Mei ek. *f* $36\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; Sept. *f* $36\frac{1}{4}$; Oct. $36\frac{1}{4}$; Nov. $36\frac{1}{4}$; Dec $36\frac{1}{4}$. *Lijnolie* per 6/w. *f* $30\frac{1}{2}$; Vliegend $29\frac{1}{2}$.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

11 JAN.			gebl.	12 JAN.		4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$54\frac{15}{16}$	$54\frac{15}{16}$	c	55	55
Dito Dito . .	3	»	$66\frac{7}{8}$	$66\frac{3}{4}$	»	$66\frac{15}{16}$	$66\frac{15}{16}$
Dito Dito op resc. .	3	»			»		
Dito Dito	4	»	$84\frac{15}{16}$	$84\frac{3}{4}$	»		
O. I. Leening . . .	4	»			»		
Amortis. Syndic. . .	$3\frac{1}{2}$	»			»		
Handel-Maatschappij .	$4\frac{1}{2}$	»	163	163	»	$163\frac{1}{8}$	$162\frac{7}{8}$
Haarlemmermeer . .	5	»			»		
Aand. Rijn-Spoorweg .		»	$89\frac{1}{2}$	$89\frac{1}{4}$	»		
Aand. Holl. S. M. .	$4\frac{1}{2}$	»		$93\frac{1}{2}$	»		
BELGIE, ...	$4\frac{1}{2}$	»			»		
Dito	$2\frac{1}{2}$	»		$47\frac{3}{4}$	»		
Dito bij Rotschild . .	$2\frac{1}{2}$	»			»		
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	»	$15\frac{3}{4}$	$15\frac{5}{8}$	»	$15\frac{13}{16}$	$15\frac{5}{8}$
Dito Dito van 510 £		»	15	$14\frac{15}{16}$	»	$15\frac{1}{16}$	$14\frac{7}{8}$
Dito bij Dito onb. st.	5	»	$14\frac{5}{8}$	$14\frac{1}{2}$	»		
Dito	3	»	$31\frac{1}{4}$	$31\frac{1}{4}$	»		
Dito Binnenl. à 6 m. .	3	»	$25\frac{5}{16}$	$25\frac{1}{8}$	»	$25\frac{5}{16}$	$25\frac{5}{16}$
Coupons Ardoins . .		»	$12\frac{7}{8}$	12	»	$12\frac{3}{8}$	
Passive		»			»		
Deferred		»			»		
Fransche Uitgest. . .		»			»		
PORTUGAL, te Londen .	3	»	$26\frac{3}{4}$	$27\frac{1}{2}$	»		
Dito Dito	4	»	27	$27\frac{3}{4}$	»	$28\frac{1}{4}$	$28\frac{3}{8}$
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	»			»		
Rest. Ob. H 1798 en 1816	5	»	$104\frac{1}{2}$	$104\frac{1}{4}$	»		
Dito Dito 1828 en 1829	5	»	$103\frac{5}{8}$	$103\frac{3}{8}$	»	$103\frac{1}{2}$	$103\frac{1}{2}$
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	»	95		»		
Dito bij Hope . . .	4	»	$85\frac{3}{4}$	$85\frac{3}{4}$	»	$85\frac{7}{8}$	$85\frac{3}{4}$
Dito bij Stieglitz en C°.	5	»	$85\frac{7}{8}$	$85\frac{3}{8}$	»		
Cert. te Hamburg . .	5	»			»		
Inschrijving in Assignat.	6	»			»		
Cert. van Dito . . .	6	»	68	68	»	-	
POLEN, Certific. . . .	4	»			»		
Dito Aand. met Loten fl 300		*f*			»		
Dito Dito . . . fl 500		»		$139\frac{3}{4}$	»		
AMERIKA, Phil. Bank .	6	pCt			»		
Dito	5	»			»		
Dito Bank-Actiën . .					»		

Oost., Met. 5 pc. $98\frac{1}{8}$; $2\frac{1}{2}$ pc. $49\frac{3}{4}$; Oblig. bij Goll & C°. 5 pc. $29\frac{3}{4}$; Napels, Cert. bij L. & B 93; Louis. $72\frac{1}{2}$; Braz 5 pc. $81\frac{11}{16}$; Mexico $17\frac{1}{2}$; Peru $16\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$; Ven. 37; Gren. 19; Griek. 4, $3\frac{7}{8}$.

Koers van het Geld: Beleening $4\frac{1}{4}$ pCt., Prolong. 4 pCt.

Wissel-Disconto 4 pCt.

ANTWERPEN, 10 Jan. Kerkelijke Staat. Oblig. 1832 à 1837 5 pCt. $96\frac{3}{4}$. Certific. 1844, 5 pCt 92.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg $34\frac{5}{8}$; Zigt dito 35; 2/m. Londen 12 $02\frac{1}{2}$; Zigt Londen 12.15; 3/m. Lisbon. 41; 3/m. Porto 41; 2/m Petersb. 1.85.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE, INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

HOLL. IJZEREN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1847.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
In Januarij	30,065	*f* $27,565,52\frac{1}{2}$	*f* 12,983,51	*f* $40,549,03\frac{1}{2}$
Februarij	32,424	» $29,210,87\frac{1}{2}$	» 10,362,98	» $39,573,85\frac{1}{2}$
Maart	38,380	» 36,739,05	» $5,695,08\frac{1}{2}$	» $42.434.13\frac{1}{2}$
April	40,078	» 38.062,20	» 4,971,97	» 43,034,17
Mei	63,020	» $55,642,92\frac{1}{2}$	» 6,068,52	» $61,711,44\frac{1}{2}$
Junij	102 233	» 85,967,30	» 8.419,76	» 94,387,06
Julij	119,344	» 101,270,65	» $9,381,39\frac{1}{2}$	» $110,[illegible],04\frac{1}{2}$
Augustus	119,598	» $102,365,40\frac{1}{2}$	» $10,769,04\frac{1}{2}$	» 113,[illegible],45
September	82,717	» 75,613,99	» $8,913.38\frac{1}{2}$	» $84,527,37\frac{1}{2}$
October	77,205	» 67 9[illegible]1 30	» 8,[illegible]60 57	» 76,[illegible]41 87
November	58,240	» 54,769,95	» $7,842,30\frac{1}{2}$	» $62,612\ 25\frac{1}{2}$
December	50,860	» 47,135,26	» $10,551,41\frac{1}{2}$	» $57,686,67\frac{1}{2}$
Totaal . .	814,164	*f* 722,324,43	*f* 104,319,94	*f* 826,641,37

NEDERL. RIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1847.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
In Januarij	20,237	*f* 24,303,80	*f* 14,750,21	*f* 39,054,01
Februarij	21,499	» 25,721,—	» 11,011,71	» 36,732,71
Maart	27,506	» 33,052,05	» 10,201,89	» 43,253,94
April	29,371	» 34,507,15	» 8,788,39	» 43,295,54
Mei	45,178	» 51,120,95	» $10,743,84\frac{1}{2}$	» $61,864,83\frac{1}{2}$
Junij	41,443	» 53,121,40	» 10,206,26	» 63,327,66
Julij	60,025	» 75,998,90	» 13,083,33	» 89,082,23
Augustus	54.820	» 70.963,20	» 11.068.62	» 82,031 82
September	38,470	» 48.399,15	» 11,267 08	» 59.666,23
October	31,531	» $38,722.42\frac{1}{2}$	» 11,177 29	» $49,899\ 71\frac{1}{2}$
November	25,272	» $31,512\ 40\frac{1}{2}$	» 10,353,83	» $41.869,23\frac{1}{2}$
December	22,482	» 28,121,30	» $10,943,81\frac{1}{2}$	» $39,065,11\frac{1}{2}$
Totaal . .	417,834	*f* 515,525,73	*f* 133,579,31	*f* 649,103,04

MENGELWERK.

DE BEDIENAREN VAN DE GODSDIENST, *volgens Art.* 42, IIe *Boek,* 1e *Titel van het aan de Staten-Generaal aangeboden Wetboek van Strafregt* (1).

II.

Wat wij [illegible]erden, in ons vorig artikel, omtrent de bedienaars der gereformeerde gezindheid, is van toepassing op de bedienaren van alle protestantsche gezindheden: Remonstranten, Waalschen, Lutherschen, enz. Meer bijzonder echter op de bedienaren der mennonitische godsdienst of doopsgezinden. Zij immers zijn slechts *voorgangers* der gemeente, die stellig geen het minste geestelijk gezag hebben, en aan ieder vrij laten van den doop te denken naar goedvinden; mits men maar *heiden* blijve, tot omtrent twintig jaren leeftijd.

Voor alle deze *bedienaren van de godsdienst*, is artikel 42, in zoo ver het vordert, dat zij *geestelijken* zijn, niet van toepassing.

Zal het noodig wezen, ons onderzoek nog verder voort te zetten, om aan te toonen, dat, behalve voor de bedienaren der katholieke godsdienst, de strafwet bij uit stek duister is? Of zullen wij nog vragen, of de Dominés der afgescheidenen ook geestelijken zijn? Zij, die, zoo als er velen zijn, geene universiteiten bezocht hebben, en hunne godgeleerde studiën aan den smidshaard, in de lijnbaan, in den timmermans winkel, achter de toonbank hebben gedaan, en plotseling het aanbeeld, het rad, de schaaf, de el of de koperen weegschalen hebben aan eene zijde gelegd, om *proprio motu*, volgens hun zeggen, door den geest aangeslagen, zich in hunne onbegrijpelijke dwaasheid op te werpen tot verstandigen van Gods woord? — Of dezulken ook geestelijken zijn? — Zullen wij nog langer stilstaan, om te zien, of de bedienaren der zich noemende oud-bisschoppelijke clerezij, of de bedienaren der Israëlitische godsdienst, met regt aanspraak kunnen maken op de hoedanigheid van geestelijken? Wij hebben het onhoudbare der difinitie in art. 42 van het voorgestelde strafwetboek willen doen uitkomen, in zoo verre die niet alleen en bij uitsluiting, op de katholieke geestelijkheid van toepassing is. Voor hen, ja voor hen alleen, schijnt zij gemaakt, en niet het minst te verwonderen zou het zijn, indien de wetgever voorbedachtelijk katholijke Nederlanders had willen honen in hunne heilige godsdienst, door alleen hare bedienaren met vervolging en straffen te treffen, bij de redactie der nieuwe wet. Intusschen, zoo iets willen wij voor alsnog niet veronderstellen. Liever denken wij aan de verblindheid van sectengeest, dan aan kwade trouw. Wij hebben medelijden met de afdwaling des verstands in den wetgever; wij verachten de daad van den man, die tegen zijn geweten handelt; voor hem bidden wij echter.

Duidelijk is het, zoo duidelijk als de zon, die aan den hemel staat, dat zoo het aan de jurisprudentie der nieuwe strafwet niet gelukken mogt, de Protestantsche bedienaren der godsdienst onder bereik van Art. 42 te doen vallen, de verwarring groot zal wezen, die er uit volgen zal. Wel is waar, bestaan er redenen, die doen gelooven, dat men eerder het tegenovergestelde te wachten hebbe. Deze eene zou voldoende zijn, dat namelijk niemand der bedienaren dier godsdienst, zich ooit verzette tegen de qualificatie, de hoedanigheid van geestelijk te bezitten. Maar de mogelijkheid er van aangenomen, dan zal er geen einde komen aan de vervolgingen, ten minste zoo men het regt zal willen handhaven, omdat naardien de strafwet, alle bedienaren der godsdienst willende straffen, die zich tegen haar vergrijpen, in elk Protestant, in elken leek die Protestant is, een bedienaar van eene godsdienst zal kunnen aanwijzen. Immers, wat is er eenvoudiger, dan dit in te zien.

Het protestantisme, heeft door zijnen grondregel *de Bijbel en de Bijbel alleen*, iedereen tot regter in godsdienstzaken gemaakt, iedereen in bedienaar van de godsdienst herschapen, welke hij zich-zelven voorschrijft, krachtens zijne individueele uitlegging van het bijbelblad. Iedereen kan zijne eigene godsdienst hebben, zou die zelfs moeten hebben, en daar eene godsdienst zonder bedienaar eene ongerijmdheid is, zal iedereen als bedienaar van zijne godsdienst aansprakelijk zijn kunnen, voor hetgeen hij doet, denkt, zegt, en wie zal den regter beletten, elk ander artikel van de wet niet van toepassing te maken, behalve Art. 42? Niemand immers?

Ziedaar wat men er bij zal gewonnen hebben, door zich met de zaken der godsdienst in te laten. Er is geen keus tusschen tyrannie of wetteloosheid meer overgebleven. De katholijke leden alleen, met nog eenige weinige anderen misschien, zullen ten minste vrij blijven kunnen, van de uitzonderende bepalingen, die bij de strafwet bestaan, tegen de grondwet in.

Aan het protestantisme zal de nieuwe wetgeving, zoo zij doorgaat, den laatsten nekslag toebrengen kunnen. Dat zal dan de uitkomst zijn van de bescherming, welke het steeds bij den staat gezocht heeft.

(*Wordt vervolgd.*)

(1) Zie N°. 240

ADVERTENTIEN.

Men vraagt eene **GOUVERNANTE**, van de R. K. godsdienst, van fatsoenlijke familie, in staat om aan twee Jongejufvrouwen beneden 10 jaren oud, onderrigt te geven in de beginselen der Nederduitsche en Fransche talen, der Reken- en Aardrijkskunde, in het Schrijven en in de beginselen van het Piano-spel. Reflecterende gelieve zich te vervoegen onder lett. E. H. bij den Uitgever dezer Courant.

Er wordt gevraagd een **KOSTER** in de Roomsch-[Ka]tholijke Kerk te *Schiedam*, ongehuwd, niet bov[en] 40 jaren oud. Zij die vermeenen de vereischten d[aartoe] te bezitten, en van goede getuigschriften voo[rzien] kunnen zich in persoon vervoegen op Dingsdag de[n] Januarij e. k., des namiddags van 4 tot 7 ure, [in de] Vergaderkamer van het kerkbestuur.

MUZIJK-MAGAZIJN

EN

PIANO-FORTE-FABRIJK

VAN

JACOB ECK EN LEFEBVRE,

Leveranciers van H. K. H. de Prinses van Oranje, enz.

te *AMSTERDAM*, N°. **483**, Singel, over de Doele[n].

Abonnement Gratis

OP DE

MUZIJK-BIBLIOTHEE[K]

bevattende **15,000** Nummers.

Voorwaarden van het Abonnement.

EERSTE KLASSE.

f 25.— in het Jaar.

TWEEDE KLASSE.

In het Jaar...... *f* 16.— | Voor 3 Maanden. *f* 5.

Voor 6 Maanden. » 9.— | » 1 » » 2.

De Inteekenaars kunnen 4 tot 12 Nummers, naar eve[nre]digheid des afstands, ter Leen ontvangen, en, des ver[kie]zende, dagelijks tegen andere ruilen.

Ieder Inteekenaar op 1 Jaar of 6 Maanden kan, voor [het] **geheele bedrag** van zijn Abonnement, MUZI[JK]STUKKEN, tot Catalogus-Prijs, in ons Magazijn als *Pre[mie]* uitzoeken.

Onder de Geabonneerden van de 1ste Klasse zal *boven[dien]* nog eene opstaande **PIANO** van Mahoniehout, ter wa[arde] van *f* **750**.—. als *Extra-Premie* worden verloot, [die] de Winner in ons Magazijn kan uitzoeken.

Zoodat het Abonnement niets kost.

NB. NB. Men kan zich dagelijks abonneren bij alle He[eren] POST-DIRECTEUREN door het geheele Rijk; wien ook Prospectussen **gratis** te bekomen [zijn]. Prijs der *Catalogussen van de Bibliotheek*, 50 C[ts.]

Ons Magazijn is voortdurend voorzien van Oude [en] Nieuwe Muzijk en van eene rijke keus van Instrumen[ten].

Concert-Vleugels (differente houtsoorten) *f* 1000 à 1[...]
Opstaande Pianao's » 450 à [...]
Vierkante Piano's » 300 à [...]

Voor deugdzaamheid en bewerking wordt door ons [...] jaren ingestaan.

Oude Piano's worden in *ruiling* aangenomen.

NB. ***Bij de betalingen wordt alle mog[e]lijke faciliteit toegestaan.***

Bij Gebroeders VERHOEVEN, te 's Bosch zijn verkrijgba[ar]:

OEUVRES COMPLÈTES DE CHATEAUBRIAND, 32 [vol.] in 18° papier velin . . . . *f* 15

HISTOIRE DE SAINT AUGUSTIN, sa vie, ses oeuv[res], son siècle, influence de son génie, par M. Poujoul[at], ouvrage approuvé par Mgr. l'Archevèque de Pa[ris] 3 vol. in 8° ornée d'un beau portrait . . *f* 3.

Ter perse om binnen weinige dagen te verschijnen:

KERKELIJK NEDERLAND.

JAARBOEKJE

VOOR

KATHOLIJKEN,

DOOR

J. J. BURGMEIJER,

Pastoor te Warmond.

1848.

IN DEN

BOEKHANDEL van C. L. VAN LANGENHUYSEN,

is te bekomen:

CONTES DU CHANOINE SCHMID, tradu[c]tion de A. CERFBERR de Medelsheim; illustrations [par] Gavarni. Un beau volume, gr. in 8°. reliure ma[g]nifique en toile, doré sur tranche et sur plat. *f* 1[...]

DISCOURS SUR L'HISTOIRE UNIVER[]SELLE, par J. B. BOSSUET, 2 beaux vol. do[nt] gravures sur acier du plus beau style d'après Muril[lo], Herrera le vieux, Philippe de Champagne, H. Rigau[d], M. de Caisne, Tony Johannot et Maissonier; enc[a]drements variés par Aimé Chenavard et M. Adri[en] Féart . . . . *f* 16.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitge[ver].